

ГРЦИЈА ГИ ПОТ НА ВОЕНАТА

Еден нашинец е повреден во судирот со грчката полиција, а четворица Македонци се приведени, потоа ослободени. Приведени и ослободени се и неколку македонски новинарски екипи. Ова е епилогот по настаните во селото Забрдени, кога месното население се обиде да го спречи повторното активирање на воената вежба на грчката Армија, која пред десеттина дена го повлече воениот камп.

Притисоци, закани врз македонското население и удар врз слободата на информирањето. Тоа се методите кои ги користи оваа наша соседна земја, долгогодишна членка на ЕУ, а која ете воопшто не ги почитува човековите права.

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Ескалираше ситуацијата во Егејскиот дел на Македонија. Грчката полиција се судри со македонското население. Четворица Македонци беа приведени, потоа ослободени, а еден е полесно повреден. Всушност, состојбата се влоши откако месното население се обиде да го спречи повторното активирање на воениот камп во селото Забрдени, кој пред десеттина дена, по барање на тамошните Македонци, беше повлечен. Но, грчките власти не запрета тука. Тие се спротивставија и на слободата на информирањето, односно приведоа, а потоа ослободија неколку македонски новинарски екипи, кои дојдоа во Грција за да видат што се случува со тамошните Македонци. Новинарите повеќе од еден час биле испрашувани во полициска станица, им ги проверувале снимените материјали, а им побарале и специјални дозволи за снимање од грчкото Министерство за информации. Потоа со придружба на полициско во-

зило биле вратени до селото каде требало да снимаат, но полицијата ги информирала дека не смеат да разговараат со локалното население, затоа што наводно нивното присуство ги вознемирувало. Полицијата ги спровела до граничниот премин за да се увери дека ја напуштиле земјата.

Ваквото грчко однесување ги надминува сите демократски стандарди и заслужува секаква осуда.

"Употребувајќи методи од времето на воената диктатура од периодот 1967-1974 година, полицијата кршеше раце и нозе и влечеше жени и деца. На четири лица им стави лисици, вклучувајќи го и претседателот на Општинскиот совет на Лофи/Забрдени", се вели во соопштението на "Виножито" и се истакнува:

"Ги прашуваме грчките политички, воени и полициски власти на која друга територија во Грција се употребува сила за да се спречи мирна демонстрација на локалното население, кое бара да се затвори воен полигон? Дали е тоа поради јазикот кој го говорат или поради нивните уверувања? Доста е! Ако по сите овие инциденти итно не запрат воените вежби, грчките власти ќе бидат одговорни за сè што ќе се случи во иднина".

Атанас Парисис, отфрлајќи ги обвинувањата дека "Виножито" е организатор на протестите, вели:

"Се веруваше дека Грција заврши со климата останата од Граѓанската војна, а сега прави воени вежби со цел да го исплаши македонското население по претходно одржаните панаѓури и по развивањето на свеста кај него. Нивите во селото Забрдени не се полигон, туку приватна сопственост на 62 семејства, секое камче е нивно и нема слободен простор за вежби".

Жителите на Забрдени велат дека нивниот отпор не бил насочен против војската, но не сакаат тука да се вршат воени вежби, да се пука со топови и тенкови, бидејќи таквите средства се опасни. Остатоците од експлозивите подоцна предизвикуваат малигни заболувања, за што веќе имало повеќе случаи на луѓе кои се разболеле и умреле од рак во нивното и во соседните села. Револтирани се што грчката Армија не го почитувала договореното.

"Дојде цела воена колона со камиони и четири тенка, а претходно тоа не ни беше најавено. Со нив имаше и повеќе од стотина полицајци, што значи дека тие очекувале оти ќе им се спротивставиме. Откако воената колона пристигна до селската црква, покрај која води па-

тот до полигонот, десеттина жители легнавме на патот за да ги спречиме да поминат. Тогаш интервенираше и полицијата. Пресметката траеше повеќе часа", раскажуваат за "Дневник" жителите на селото. Повредениот Антонис Тасопулос, посочува:

"Ме фатија неколку полицајци, ми ги свиткаа рацете и ме врзаа со лисици. Беа груби, а доказ за тоа е пукнатата коска на мојата рака".

НЕДЕМОКРАТИЈА

Последните настани во Грција ја креаа на нозе целата македонска јавност, вклучувајќи ги и надлежните институции.

"Преседан е да се приведуваат новинари од Р Македонија само поради тоа што ја вршат работата. Ова е демонстрација на сила и злоупотреба на позицијата во ЕУ која ја има Грција. Во минатиот период таа покажа дека знае да прави вакви злоупотреби и мислам

СЕТИ МАКЕДОНЦИТЕ ДИКТАТУРА

дека ЕУ треба да најде начин да ѝ укаже на тоа затоа што во спротивно ќе ги охрабри да продолжат со ова", изјави македонскиот премиер Никола Груевски.

Во однос на воената вежба, тој посочува:

"Можам да разберам дека секоја држава има легитимно право да прави воени вежби, но кога такви воени вежби се прават практично пред дворците на граѓани и кога тие замолуваат повеќе пати и бараат подалеку да се прават тие воени вежби, бидејќи им пречат во секојдневното живеење и работење и кога таквите воени вежби ќе продолжат и потоа, веќе станува очигледно дека некој различен мотив е во прашање, а не е само мотивот да се држи воена вежба. Се работи за мотив за демонстрација на сила, демонстрација на моќ и обид за влевање страв кај населението, што е далеку, далеку од демократски чин на една држава-членка на ЕУ".

Груевски најави дека ќе побара прва тема на разговорите во Брисел со Хавиер Солана и Жаап де Хоп Шефер да бидат настаните во Грција, а очекува Унијата сериозно да се зафати со Грција и со почитувањето на правата на македонското малцинство.

И македонското МНР ѝ упати протестна нота на грчката амбасадорка во Македонија, Александра Пападопулу, која неа ја квалификува како неоснована.

На амбасадорката ѝ било укажано дека новинарските екипи воопшто не фотографирале, ниту снимале во забранета зона, како што тврдат грчките власти, што било утврдено и при проверката на пронајдените снимки и фотографии од конкретната локација. Во нотата се истакнува и дека апсењето на новинарите е грубо кршење на член 10 од Европската конвенција за човекови права и непочитување на документите на ОБСЕ, кои се однесуваат на слободата на движење и изразување.

За протестната нота Пападопулу изјави:

"Што се однесува на денешниот демарш, тој е без основа, ја искривува вистината и затоа е целосно неприфатлив".

Портпаролот на грчкото МНР, Јоргос Кумуцакос, изјавата на Груевски ја оцени како мешање во внатрешните работи:

"Груевски треба да го прифати фактот дека на грчките граѓани не им требаат самоназначени адвокати, адвокати кои всушност имаат очигледен мотив. На-

место сè тоа Груевски треба да ги фокусира своите интереси и напори кон подобрување на влошената состојба со демократијата во неговата земја, факт за кој се согласуваат меѓународната заедница и набљудувачите".

Македонскиот министер за одбрана, Зоран Коњановски, потенцира:

"Ако Армијата на Грција навистина има потреба за вежби, ние сме им на располагање со нашиот воен полигон 'Криволак' во секое време. Таму може добро да се обучат војници за испраќање во воени мисии".

ОСУДА

Последните настани во Забрдени наидоа на осуда и кај македонските парламентарци.

"Ќе побарам од парламентарното Собрание на ОБСЕ за оваа работа писмено да се расправа на една од наредните седници", изјави Андреј Петров, шеф на парламентарната делегација во ОБСЕ.

Пратеникот Влатко Ѓорчев од ВМРО-ДПМНЕ, кој е член на оваа делегација, најави дека ќе бара високиот претставник за човекови права што поскоро да ја посети Грција и да изготви извештај за состојбата со почитувањето на човековите права. За приведувањето на македонските новинари, тој вели:

"Станува збор за нешто што е за секоја осуда. Таквите постапки на грчката држава и грчката полиција не одат во прилог на слободното информирање и вкупната демократска атмосфера".

"Ги повикуваме сите македонски политичари, во интерес на Македонците кои живеат во Леринско, да постапуваат рационално, државните институции да побараат објективна информација за тоа што се случува во Грција. Сè тоа да биде во интерес на Македонците кои живеат во Леринско, да не биде популизам кој ќе го користиме за дневно-политички поени", изјави Емилијан Станковиќ од СДСМ.

"Очекувам дека двете страни ќе се воздржуваат од примена на некои дејствија кои делуваат негативно за меѓуетничките односи таму", вели Тахир Хани од ДУИ.

Во реакцијата на Здружението на новинарите на Македонија се наведува дека застрашува фактот што ова не е прв случај на оневозможување на новинарите од медиумите во Република Македонија во реализирањето на нивните

Заедницата на протерани етнички Македонци од Грција достави протестно писмо до грчкиот Конзулат во Битола:

"Ние Македонците кои сега живееме во Македонија, кои бевме протерани од родните огништа најостро реагираме на случувањата во Леринско. Таму се врши невиден терор и заплашување на луѓето. Грција со тој чин се вбројува во најцрните и најнедемократските држави во светот".

"Со право реагираат Македонците од северна Грција за воените вежби на грчката Армија во близина на селото Забрдени. Пред неколку години беа фрлени експлозивни средства со радиоактивно зрачење на нивните ниви и потоа беше мерено нивото на радиоактивност", изјави Никола Костурски, претседател на Заедницата на протерани етнички Македонци од Грција.

"По 60 години од Граѓанската војна повторно се јавуваат агресивни и негативни односи во активностите на грчката држава кон Македонците во Егејскиот дел на Македонија, но и во Р Македонија. Ненајавеното и насилно изведување на воената вежба во близина на Забрдени има цел да го негира потеклото на граѓаните од тој дел на Грција, но и сè што е од македонско потекло", рече Методија Тошевски, претседател на Конференцијата за координација на Македонците од Егејскиот дел на Македонија, при што посочи дека ќе достават писмен протест до ОН, до владите на државите-членки на ЕУ и до грчката Влада, со кој ќе побараат грчките власти да престанат со актите на прогонување и непризнавање на Македонците во Егејскиот дел на Македонија.

работни задачи. Здружението бара од надлежните институции на Грција веднаш да го сменат начинот на однесување кон македонските новинари, јавно да се извинат за настанатиот инцидент и во иднина да овозможат непречено остварување на професионалните обврски. Институциите на ЕУ конечно реално да го согледаат проблемот со однесувањето на авторитетите на Република Грција кон граѓаните на Македонија, кои професионално ги извршуваат своите обврски на територијата на оваа земја и конечно да ги преземат сите мерки за заштита на човековите и професионалните права, вградени во Уставот и во законите на ЕУ.